

EUROPEAN
GREENPARTY

TTIP

VAR VÄNLIG STÖR

**TITTA BAKOM TTIP:S
STÄNGDA DÖRRAR >**

**FÖR MÅNGA FAGRA LÖFTEN
OCH REELLA RISKER**

**HANDEL SKA GÖRA VÄRLDEN BÄTTRE, INTE
GYNNA STORFÖRETAG**

**CHANGE EUROPE,
VOTE GREEN.**

POSITIONSDOKUMENT-

“FÖR MÅNGA FAGRA
LÖFTEN OCH REELLA
RISKER”

ANTAGET AV EUROPEISKA
GRÖNA PARTIETS
VALKONVENT

FEBRUARI 2014

POSITIONSDOKUMENT-

**“FÖR MÅNGA FAGRA
LÖFTEN OCH REELLA
RISKER”**

ANTAGET AV EUROPEISKA
GRÖNA PARTIETS
VALKONVENT

FEBRUARI 2014

För närvarande förhandlar EU och USA om ett handelsavtal som, om det skulle ingås, skulle innebära ett fördrag av aldrig tidigare skådat slag. Det handlar om det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar (TTIP), och det handlar om mycket mer än bara handel.

I sin nuvarande form skulle TTIP få omfattande och i flera hänseenden oåterkalleliga följder för vårt dagliga liv, i synnerhet för vår hälsa och för livsmedel, arbetsliv, produktsäkerhet, miljö, sociala standarder och integritetsstandarder. Det skulle till och med kunna leda till en grundläggande förändring av det sätt demokratiska institutioner används för att stifta lagar på alla dessa områden, vilket skulle undergräva betydelsen av medborgarnas preferenser och krav.

Ändå tiger kommissionens förhandlare inför allmänheten om vidden av dessa

HANDEL SKA GÖRA VÄRLDEN BÄTTRE, INTE GYNNA STORFÖRETAG

förhandlingar och om de potentiella och mycket reella hoten mot medborgarnas intressen och friheter. Hittills har alla krav på fullständig insyn ignorerats. Det är bara näringslivets lobbyister som får privilegierat tillträde. **Detta är anledningen till att vi Europeiska Gröna ifrågasätter legitimiteten hos och innehållet i förhandlingarna, även om vi är mycket positiva till att utöka det transatlantiska samarbetet på områden där ett sådant samarbete skulle vara fördelaktigt för båda parter, framför allt i fråga om att bekämpa klimatförändringarna, skattebedrägerier och skatteflykt samt främja miljöskyddet.**

Kommissionen hade ursprungligen som mål att slutföra avtalet före utgången av 2014. USA:s regering behöver få ett förhandlingsmandat (Trade Promotion Authority) av sin kongress, men ett sådant

har politikerna hittills inte beviljat. Med ett sådant mandat blir kongressens uppgift bara att ratificera eller förkasta avtalet. Av detta och andra skäl är den amerikanska regeringens och kommissionens planer på att ingå avtalet snabbare än brukligt vid handelsförhandlingar fullständigt orealistiska. Samtidigt för USA andra, liknande handelsförhandlingar med en grupp länder i Stillahavsområdet inom ramen för Stillahavspartnerskapet (Trans-Pacific Partnership, TPP).

FÖRHANDLINGSMANDATET KLASSAS FORTFARANDE SOM ETT KONFIDENTIELLT DOKUMENT

OREALISTISKA EKONOMISKA LÖFTEN

Ett standardargument för frihandelsavtal är dels att de sänker tullsatserna och på så sätt utökar handeln och gör importen billigare, dels att de stora fördelarna för ekonomin väger mycket tyngre än nackdelarna. Men tullsatserna mellan USA och EU är ganska låga redan nu – i genomsnitt 3 procent. Tjänstemän som förespråkar TTIP fokuserar därför sina positiva ekonomiska prognoser på undanröjning, minskning eller förebyggande av onödiga "icke-tariffära bestämmelser", så kallade icke-tariffära handelshinder. I optimistiska undersökningar har man antagit att TTIP kan leda till en ökning på 0,5–1 procent av bruttonationalprodukten (BNP).

Bortsett från att det här sättet att tänka är orsaken till att Europa befinner sig i den kris vi nu gör är dessa uppskattningar realistiskt höga, och det framgår inte att man beräknar ha uppnått samtliga fördelar

först 2027. Detta innebär att fördelarna på kort sikt sannolikt inte kommer att uppväga avtalets negativa effekter på områdena för hälsa, socialt skydd, miljö och integritet. Enligt en analys av konsumentorganisationen Public Citizen's Global Trade Watch skulle vinsten med TTIP uppgå till lite mindre än 40 euro per familj och år. Och då tas ingen hänsyn till extra kostnader till följd av ett svagare skydd i fråga om lagstiftning inom hälsa, miljö och ekonomi, samt annan lagstiftning av allmänt intresse. Tom Jenkins från Europeiska fackliga samorganisationen (EFS) har uttryckt tvivel i fråga om löftet att TTIP kommer att leda till ökad sysselsättning: "Det är oklart varifrån jobben skulle komma och vilka EU-länder som skulle tjäna på det i slutändan."

En del av den utlovade tillväxtpotentialen antas bestå i att USA och EU får större möjligheter att ålägga tredje part över

ETT ANGREPP PÅ DEMOKRATIN

Den brist på insyn som har präglat TTIP-förhandlingarna är inte bara en olycksbådande signal, utan en överträdelse av alla medborgares rätt att få veta vad som förhandlas fram i deras namn. Det förhandlingsmandat som rådet har gett kommissionen klassificeras fortfarande som ett konfidentiellt dokument. Till och med EU-parlamentets ledamöter har begränsad tillgång till förhandlingstexterna, trots att de spelar en viktig roll för EU:s handelsförbindelser. Detta eftersom parlamentet kan lägga in sitt veto mot handelsavtal, vilket skedde i samband med handelsavtalet om åtgärder mot immaterialrättsintrång (Acta-avtalet). Kommissionen hävdar att den är mer öppen om TTIP än under tidigare handelsförhandlingar, men ledamöterna av det rådgivande organ där företrädare för det civila samhället ingår har inte tillgång till förhandlingstexterna. I stället för insyn får medborgarna propaganda

hela världen att införa gemensamt överenskomna standarder. En strategi där västvärlden dikterar villkoren för resten av världen skulle dock inte bara vara en politiskt sett mycket riskfylld avvikelse från den multilaterala handelsagenda som vi Gröna förespråkar, utan de ekonomiska följderna skulle också vara svåra att förutspå.

Vi Gröna kräver en realistisk ekonomisk analys, bland annat en konsekvensbedömning med avseende på miljö och mänskliga rättigheter, även i fråga om globala konsekvenser.

14.400 AMERIKANSKA FÖRETAG SKULLE KUNNA ANVÄNDA SIG AV TVISTLÖSNINGSMEKANISMERNA FÖR INVESTERARSKYDD FÖR ATT HOTA ELLER ATTACKERA LAGSTIFTNING PÅ EU- ELLER MEDLEMSSTATSNIVÅ.

om en påstådd vinst på 500 euro per familj. Vi misstänker att anordnandet av ett offentligt samråd om investerarskydd för företag är tänkt som en rökridå för att frågan inte ska tas upp på dagordningen förrän efter valet till EU-parlamentet i slutet av maj.

Detta hemlighetsmakeri undergräver demokratiska värderingar. När varken medborgarna eller deras företrädare får kännedom om känsliga förhandlingar om regleringsfrågor som påverkar deras vardag på så många sätt är det något som är fel. Då handlar det om ett hemligt samförstånd mellan den byråkratiska makten och de särskilda intressegrupper som via ungefär 600 lobbyister ges en positiv särbehandling.

Vi Gröna kräver inget mindre än full insyn. Förhandlingsmandatet och förhandlingstexterna i varje runda bör offentliggöras, så att en öppen och

offentlig debatt kan föras regelbundet. Det är trots allt så att normer och regler som har beslutats på ett demokratiskt sätt står på spel.

Vi Gröna motsätter oss också kraftfullt att TTIP ska omfatta tvistlösningsmekanismer för investerarskydd (ISDS). Med sådana mekanismer kan utländska investerare kringgå nationella domstolar och direkt väcka talan hos internationella skiljedomstolar, som ofta består av bolagsjurister. Varför behöver internationella investerare sådana rättsliga privilegier när de kan luta sig mot välutvecklade rättssystem? Det handlar om företagets makt. Om en skiljedomstol drar slutsatsen att demokratiskt fastställda regler skulle komma att minska en investerares beräknade vinst skulle en regering kunna bli skyldig att betala miljardbelopp i skadestånd. Det skulle leda till en katastrofal begränsning av den demokratiska friheten att lagstifta

om miljö- och hälsofrågor samt om ekonomiska och andra frågor.

Sådana paneler finns redan. Både handelsavtalet mellan EU och Kanada och frihandelsavtalet mellan EU och Singapore innehåller tvistlösningsmekanismer för investerarskydd. Nio EU-medlemsstater har sådana mekanismer i sina bilaterala handelsavtal med USA. Men genom att inkludera tvistlösningsmekanismer för investerarskydd i TTIP skulle hela projektet få större tyngd. Det här är inga konspirationsteorier. Tysklands politik för energiomställning har attackerats i en panel, med ersättningskrav på 3,7 miljarder euro som ska betalas med skattebetalarna. De största tobakbolagen har stämt Australien och andra länder angående hälsolagstiftning. Ett amerikanskt oljebolag har stämt Kanada på över 250 miljoner US-dollar till följd av ett moratorium för frackning. Vissa länder har stämts för att

de har infört minimilöner. Den rättsliga dämpande effekten är uppenbar. Tänk dig själv: 3 300 bolag i EU skulle kunna tillämpa tvistlösningsmekanismer för investerarskydd genom sina 24 000 amerikanska dotterbolag för att hota eller attackera amerikansk lagstiftning, medan 50 800 europeiska dotterbolag till 14 400 amerikanska bolag skulle kunna göra detsamma mot EU och EU-medlemsstaterna, och till och med mot regional lagstiftning. ***Vi Gröna sänder ett mycket tydligt budskap: Vi vill inte ha några tvistlösningsmekanismer för investerarskydd!***

Den demokratiska lagstiftande maktens befogenheter att reglera en mängd olika sektorer skulle undergrävas ännu mer om Karel De Gucht's (handelskommissionär) idé om att inrätta ett organ för regleringssamarbete mellan USA och EU går igenom. Det grundläggande

konceptet är enkelt. Innan man utarbetar ny lagstiftning, exempelvis inom miljö, konsumentfrågor, arbetstagares rättigheter och jordbruksfrågor, måste ett bilateralt organ bestående av förvaltare och näringslivsrepresentanter från USA och EU ges möjlighet att "analysera" de potentiella effekterna av sådan lagstiftning på de befintliga affärsintressena. Detta innebär att företagslobbyisterna skulle kunna samordna sina intressen för att urvattna eller blockera lagstiftningsåtgärder innan de ens har inletts. Lagstiftarna skulle vara tvungna att rättfärdiga sina avsikter inför den transatlantiska affärsvärldens höga domstol. Detta skulle leda till att det demokratiska beslutsfattandet ersätts av ett byråkrati-industriellt komplex. Ett sådant fundamentalt angrepp på demokratin är helt oacceptabelt för oss Gröna. **Vi Gröna motsätter oss alla förslag som skulle öka**

företagslobbyisternas inflytande.

EU-STANDARDERNA FÅR INTE FÖRSVAGAS

Stuart Eizenstat från Transatlantic Business Council har offentligt satt upp mål för TTIP-förhandlingarna som borde mobilisera alla europeiska och amerikanska konsumentorganisationer att sätta stopp för denna lobbyistorganisation: "I Europa ligger standarderna på en annan nivå, och enligt min mening är denna nivå omotiverat hög och saknar vetenskaplig grund. [...] Livsmedel som anses vara bra nog för en amerikansk familj borde också vara bra nog för européer." Flera företagsgrupper har uttryckligen framhållit att de tänker använda sig av TTIP för att kringgå den försiktighetsprincip som styr miljölagstiftningen inom EU. Så gott som alla industrins lobbygrupper har sina egna prioriterade önskemål i fråga om nya transatlantiska standarder som ska underlätta affärsverksamheten. Kemiföretagen vill undergräva Reach, den banbrytande lagstiftningen om utvärdering och begränsning av

kemikalier. Industrigrupper vill att TTIP ska förekomma lagstiftning om bekämpningsmedel eller regionala/lokala bestämmelser

om frackning. Andra lobbygrupper vill återinföra Acta-avtalet bakvägen. Industrin för hygienprodukter vill begränsa kontrollerna av kosmetika och hygienprodukter. Den amerikanska jordbruksindustrin är särskilt företagsam i sina försök att uppnå sitt sedan länge eftersträlvade mål: att äntligen lyckas kringgå EU:s konsumentskyddsnormer när det gäller både genetiskt modifierade organismer och amerikanskt nötkött, fläskkött och kyckling. Men det finns också exempel på affärsområden i EU där man vill slippa högre amerikanska standarder till följd av TTIP, bland annat i fråga om finansiella tjänster, där europeiska finansinstitut vill underminera de standarder som fastställts i den amerikanska Dodd-Frank-lagen.

Kommissionen har upprepade gånger lovat att den inte kommer att förhandla om lägre EU-standarder. Men "ömsesidigt erkännande" av standarder av olika kvalitet och andra strategier kan få samma effekt, även om EU-lagstiftningen inte formellt ändras. Transnationella företag skulle på grundval av "ömsesidigt erkännande" kunna använda sina dotterbolag på andra sidan Atlanten för att dra fördel av skillnader i lagstiftningen. Detta skulle i själva verket

VI GRÖNA VARNAR EFTERTRYCKLIGEN FÖR ATT JORDBRUKARE OCH KONSUMENTER I EU KAN KOMMA ATT MISSGYNNAS AV DÅLIGA KOMPROMISSER.

leda till att rätten att reglera upphävs. Det finns naturligtvis normer och standarder som skulle kunna harmoniseras. Sektorn för e-mobilitetsteknik skulle till exempel främjas av gemensamt utformade standarder. Man skulle också kunna enas om åtminstone vissa av dessa tekniska standarder i andra internationella sammanhang. Men att försvara rätten och ansvaret att fastställa standarder i enlighet med allmänhetens demokratiskt legitima val innebär att all eventuell "likvärdighet" bara skulle gälla för standarder som får samma skydd.

När det gäller standarder vill vi framhålla vad som saknas i TTIP. Att främja teknik till förmån för en omställning till en koldioxidsnål ekonomi är inte ett uttalat mål. Det är heller inte ett mål att sätta stopp för eller ens fasa ut subventionerna till skadliga fossila bränslen. Olika

handelsregler för varor som till exempel har producerats med olika nivåer av koldioxidintensitet eller av arbetarskydd tas inte ens upp. TTIP skulle kunna inverka negativt på den ekologiska omställningen, eftersom en eliminering av icke-tarifära handelshinder exempelvis skulle kunna omöjliggöra normer för ekodesign.

Vi Gröna varnar eftertryckligen för att jordbrukare och konsumenterna i EU kan komma att missgynnas av dåliga kompromisser. Försiktighetsprincipen är inte förhandlingsbar. Vi kräver att kommissionen försvarar EU:s strängare regler, till exempel om antibiotika i djuruppfödning, godkännande och odling av genetiskt modifierade organismer, märkning av klonat kött och ursprungsmärkning av livsmedel. Vi kräver att kommissionen förbjuder frackning och skiffergas för att skydda miljönormerna inom EU. Motstridig lagstiftning om patent

på liv eller fritt utbyte av utsäde eller djur kan inte viftas bort, och jordbrukarnas rättigheter i fråga om immateriella rättigheter måste säkerställas.

Sex av Internationella arbetsorganisationens (ILO:s) åtta grundläggande arbetsnormer har inte ratificerats av USA, bland annat konventionen angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten och konventionen angående förhandlingsrätten. TTIP-agendan saknar ambitioner i detta avseende. Vi Gröna vill samarbeta med fackföreningarna för att inte bara försvara utan också förbättra arbetsnormerna.

Vi Gröna kommer också att motsätta oss all försvagning av de EU-normer som har fastställts för tjänster av allmänt intresse. Vi anser till exempel att det är oacceptabelt att privatisera vattentjänsterna bakvägen och att begränsa möjligheterna att tilldela offentliga kontrakt utifrån ekologiska eller sociala kriterier. TTIP får heller inte äventyra småföretagsvänliga regler på någon sida av Atlanten. ***Vi Gröna motsätter oss alla försämringar av normer inom miljö, konsumentskydd, jordbruk, livsmedel, hälsa, arbetarskydd, dataskydd och kultur till följd av TTIP.***

DEN KOALITION SOM FÖRSÖKER DRIVA IGENOM TTIP ÄR MÄKTIG - MEN DEN ÄR INTE PÅ NÅGOT SÄTT OÖVERVINNERLIG.

SKYDD AV VÅRT KULTURELLA UNDANTAG

Eftersom skyddet av det kulturella undantaget har gjort den audiovisuella industrin till en av den europeiska identitetens grundvalar måste det upprätthållas. Ett stopp för det kulturella undantaget skulle kunna skada filmindustrin. Ett exempel på detta är att mångfalden och produktionen inom den sydkoreanska filmindustrin har minskat kraftigt under de senaste åren, sedan den marknaden öppnades helt för investerare från Hollywood.

UPPRÄTTANDE OCH GENOMFÖRANDE AV TRANSATLANTISKA DATASKYDDSNORMER

EU och USA bör förhandla om gemensamma normer för dataskydd, men utanför ramen för de föreslagna TTIP-förhandlingarna. Detta har också föreslagits inom den transatlantiska konsumentdialogen. Vi vill att ett ramavtal om dataskydd ska ingås innan ett handelsavtal godtas. Vi måste diskutera både internationella och nationella dataskyddsnormer ingående och öppet, vilket Edward Snowdens avslöjanden av den nationella säkerhetsmyndighetens verksamhet tydligt har visat. Dataskydd är en grundläggande rättighet, och det får enligt WTO:s allmänna tjänstehandelsavtal (GATS) inte betraktas som ett icke-tariffärt handelshinder.

HAR MULTILATERALISMEN ÖVERGETTS?

TTIP måste betraktas i ett större sammanhang, eftersom det också skulle påverka tredje länder knutna till EU genom tidigare bilaterala avtal. Vi Gröna har alltid förespråkat multilaterala handelsförhandlingar inom ramen för ett mer demokratiskt ansvarigt WTO för att rättvisa internationella handelsförbindelser ska kunna upprättas. Dessutom måste man ta hänsyn till det globala perspektivet, bland annat Stillahavspartnerskapet (TTP). TTP omfattar nationer som representerar över 40 procent av världens BNP. Tillsammans skulle TTP och TTIP representera över 60 procent av världens BNP. Inget av avtalen omfattar Kina eller någon av de större ekonomierna, vilket skulle kunna få negativa följder för deras förbindelser med EU-länderna.

Med de nyligen slutförda förhandlingarna om ett övergripande avtal om ekonomi och handel mellan Kanada och EU (CETA) skulle TTIP främja den globala jakten på djupgående bilaterala handelsavtal, där EU har varit en drivande kraft sedan 2005, och undergräva multilateralism inom handeln. USA undviker multilateralism på liknande sätt på de områden där det är hotat och vill nu skapa en exklusiv klubb tillsammans med EU. Vi anser att detta på medellång sikt till och med skulle kunna försvaga EU:s globala ställning. TTIP skulle

kunna omgestalta fastställandet av globala bestämmelser helt och hållet, eftersom det skapar världens största frihandelsområde och tar den ekonomiska integrationen till en helt ny nivå genom konvergens i lagstiftningen. WTO skulle fortsätta att åsidosättas och en strategi som ställer västvärlden mot resten av världen fortsätta drivas. Svagare och fattigare länder skulle tvingas driva handel enligt bestämmelser som de inte har kunnat få något inflytande över. Detta skulle dessutom kunna leda till att det bildas två rivaliserande ekonomiska block, hota det globala samarbetet och försvaga initiativ till att omforma det globala handelssystemet för att bättre kunna möta gemensamma globala utmaningar, i synnerhet klimatförändringar och miljöskydd.

EN ANNAN SORTS TRANSATLANTISK ALLIANS

Den koalition som försöker driva igenom TTIP är mäktig – men den är inte på något sätt ööverbinnerlig. Acta-avtalet besegrades, och det finns redan ett mycket starkt motstånd mot TTP. Vi Gröna kommer att söka skapa breda koalitioner mot denna TTIP-agenda, tillsammans med organisationer i det civila samhället från alla sektorer, med fackföreningar och framför allt med konsumentgrupper och försvarare av demokratin. De centrala kraven är öppenhet, försvar av demokratin och garanti av standarder – som inte utgör handelshinder utan är ett resultat av uttryckliga politiska val till skydd för allmänhetens intressen och bästa.

Vi kommer att ta upp de här frågorna under kampanjen inför valet till EU-parlamentet med en tydlig målsättning:

att bekämpa denna TTIP-agenda.

Våra koalitioner bör också bygga broar över Atlanten. Redan i juni förra året kontaktade vi Gröna amerikanska icke-statliga organisationer och handelse experter inom fackföreningar, och bjöd in dem till Berlin, Bryssel och Paris så att vi skulle kunna utbyta erfarenheter. Den transatlantiska konsumentdialogen är liksom andra civila nätverk ett användbart forum för ett sådant samarbete. Vi kan gå samman med de konsumentorganisationer

i USA som hittills har lyckats hålla de flesta finansiella tjänster utanför TTIP-agendan, eftersom de inte vill att regleringen av de finansiella marknaderna ska urholkas. Nyligen har nästan 200 amerikanska och EU-baserade grupper protesterat mot tvistlösningsmekanismerna för investerarskydd.

Vi måste också skapa kontakter med amerikanska politiker på delstatsnivå som har uttalat sig emot dessa mekanismer. Vi måste slå oss ihop med kongressledamöter som har protesterat offentligt mot den amerikanska handelsrepresentantens påtryckningar för att försvaga EU:s direktiv om bränslekaraktäret, och varnat honom i en skrivelse att hans ansträngningar för att främja tjärsand "skulle strida mot principerna i Obama-regeringens klimathandlingsplan och spegla en kortsynt syn på USA:s ekonomiska intressen."

Det finns ett stort motstånd i kongressen – i båda kamrarna – mot att bevilja Obama-regeringen förhandlingsmandat, vilket är en förutsättning för att kunna ingå ett avtal. Det innebär att TTIP inte på något sätt är klappat och klart. Erfarna förhandlare på handelsområdet ifrågasätter möjligheten att uppfylla TTIP:s långtgående agenda. Den snäva tidsplan som officiellt har fastställts av politiker som

valt att bortse från de erfarenheterna hos förhandlare på handelsområdet, börjar redan visa sig vara det vi hela tiden vetat: orealistisk. Hur kan något med så många och stora konsekvenser förhandlas fram i sådan hast?

Den TTIP-agenda som stöds av kommissionen representerar inte den sorts transatlantiska allians som vi Gröna förespråkar. Vi vill inte ha en transatlantisk allians som oundvikligen skulle påverka EU:s miljönormer negativt. Vi vill främja ett transatlantiskt samarbete som är en integrerad del av det globala, multilaterala samarbete som stöder en global "Green New Deal", som samordnar ansträngningar för en hållbar, koldioxidsnål ekonomi och social rättvisa och bekämpar klimatförändringarna och överkonsumtionen av tillgångar. En harmonisering uppåt av transatlantiska standarder skulle utan tvekan vara en stor fördel i detta avseende. En god gemensam strategi skulle kunna vara att stödja det alternativa handelsmandatet. Ett samarbete om minskade subventioner till fossila bränslen skulle vara utmärkt. TTIP-agendan har dock inte några sådana målsättningar, och den medför alltför många risker för att vara acceptabel.

Därför motsätter vi Gröna oss TTIP. Detta har också framhållits i våra gemensamma valmanifest: "Vi mobiliserar mot alla handelsavtal som inte respekterar dessa principer, och därför motsätter vi oss TTIP i dess nuvarande form. "

EUROPEAN
GREENPARTY

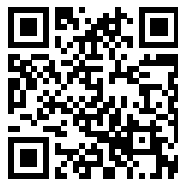
DETTA ÄR EN SKRIFT FRÅN EUROPEISKA GRÖNA PARTIET
VÅREN 2014

 facebook.com/europeangreens

 [@europeangreens](https://twitter.com/europeangreens)

 www.europeangreens.eu

VILL DU VETA
MER ELLER GÖRA
MER:

WITH THE FINANCIAL SUPPORT OF THE EUROPEAN PARLIAMENT